

1 Asia

Kilpailu- ja kuluttajaviraston ("KKV" tai "virasto") lausunto yrityskaupasta, jossa Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo hankkii Orionin Eläkesäätiön TyEL-vakuutuskannan (FIVA/2023/1395).

2 Asian vireilletulo

Finanssivalvonta on 12.9.2023 pyytänyt KKV:lta eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain (946/2021) 12 luvun 16 §:n mukaista lausuntoa Orionin Eläkesäätiön TyEL-vakuutuskannan luovuttamisesta Keskinäiselle Työeläkevakuutusyhtiö Elolle ("Elo").¹ Lisäksi Finanssivalvonta on pyytänyt KKV:a tuomaan lausunnossaan esille kaikki mahdolliset muut asiaan vaikuttavat seikat, joilla sen näkemyksen mukaan voi olla vaikutusta asiaan liittyvässä päätöksenteossa.

3 Yrityskaupan osapuolet ja niiden harjoittama liiketoiminta

Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo toimii yksityisten alojen työeläkevakuuttajana tarjoten lakisääteisiä työntekijän eläkelain (395/2006, "TyEL") mukaisia työeläkevakuutuksia ja yrittäjän eläkelain (1272/2006) mukaisia eläkevakuutuksia.

Orionin Eläkesäätiön B-osaston vakuutuskanta sisältää Orion Oyj -konserniin kuuluvien toimihenkilöiden TyEL:n mukaisia lakisääteisiä työeläkevakuutuksia. Eläkesäätiössä työnantajia ovat Orion Oyj ja Fermion Oy.

4 Elon näkemys relevanteista markkinoista

Elo katsoo, että kyseessä olevan vakuutuskannan luovutuksen kannalta relevanttina markkinana tulee tarkastella yksityisen sektorin lakisääteisiä työeläkevakuutuksia Suomessa.² Työeläkevakuutus on lakisäätäinen eläkevakuutus, joka on pakollinen kaikille työnantajille ja yrittäjille. Työntekijöille vakuutuksen järjestää työnantaja, kun taas yrittäjät vastaavat itse eläketurvastaan.

Työnantaja voi hankkia vakuutusturvan haluamaltaan työeläkevakuutuksia tarjoavalta toimijalta, eli joko työeläkevakuutusyhtiöltä, erityiseläkelaitokselta, eläkekassalta tai eläkesäätiöltä. Näistä eläkekassat ja eläkesäätiöt ovat tietyn yksittäisen työnantajan tai työnantajaryhmän perustamia eläkelaitoksia. Eläketurva on kaikille sama riippumatta siitä, mistä työeläkevakuutus on otettu.

Elon mukaan osapuolista ainoastaan Elo toimii ennen yrityskauppaa yksityisen sektorin lakisäätetyn työeläkevakuuttamisen markkinoilla. Luovutettavan vakuutuskannan asiakkaina on ainoastaan Orion Oyj -konserniin kuuluvia yhtiöitä. Elon mukaan Orionin Eläkesäätiö ei siten tällä hetkellä

¹ Kilpailulain 23 §:n 2 momentin mukaan yrityskaupasta, johon sovelletaan eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 12 luvun säännöksiä vakuutuskannan luovuttamisesta, on ilmoitettava Kilpailu- ja kuluttajavirastolle, kun yrityskaupan osapuolet ovat saaneet tiedon Finanssivalvonnan suostumuksesta tai siitä, ettei Finanssivalvonta vastusta yrityskauppaa. Ilmoitusta yrityskaupasta ei kuitenkaan tarvitse tehdä, jos Finanssivalvonta on edellä mainitun lain mukaisesti pyytänyt yrityskaupasta Kilpailu- ja kuluttajaviraston lausunnon ja Kilpailu- ja kuluttajavirasto on lausunnossaan katsonut, ettei estettä kaupan hyväksymiselle ole.

² Elo on toimittanut KKV:lle yrityskauppaa koskevan selvityksen 5.10.2023, joka vastaa sisällöltään yrityskauppailmoitusta.

toimi lakisääteisten työeläkevakuutusten markkinoilla ja kyse on Orion Oyj-konsernin sisäisesti tuottamasta palvelusta.

Elo on toimittanut markkinatietoja yksityisen sektorin lakisääteisistä työeläkevakuutuksista sekä erikseen TyEL-vakuutuksista. TyEL-vakuutuksia on tarkasteltu sekä maksutulon että vakuutettujen lukumäärän perusteella. Toimitetut markkinatiedot perustuvat Finanssiala ry:n ja Finanssivalvonnan julkaisemiin tilastoihin.

KKV on tarkastellut yrityskaupan kilpailuvaikutuksia Elon esittämän mukaisesti. Markkinamäärittely on asiassa voitu jättää avoimeksi, koska jäljempänä ilmenevin perustein järjestelyn ei ole katsottu estävän olennaisesti kilpailua Suomen markkinoilla tai sen oleellisella osalla.

5 Yrityskaupan kilpailuvaikutusten arviointi

KKV:n arvion mukaan yrityskauppa ei estä tehokasta kilpailua Suomen markkinoilla tai niiden oleellisella osalla. Osapuolten yhteenlaskettu markkinaosuus jää Elon toimittamien tietojen perusteella maltillisiksi. Yrityskaupasta seuraava markkinaosuuden lisäys on vähäinen ja markkinoille jää riittävä määrä kilpailua. Viraston markkinatoimijoilta vastaanottamista lausunnoista ei myöskään ilmennyt, että yrityskaupalla olisi haitallisia kilpailuvaikutuksia.

6 Johtopäätös

Kilpailu- ja kuluttajavirasto katsoo, ettei yritysjärjestelyllä ole merkittäviä kilpailua rajoittavia vaikutuksia. Kilpailu- ja kuluttajavirasto näin ollen toteaa, ettei se näe kilpailuoikeudellista estettä sille, että Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo hankkii Orionin Eläkesäätiön TyEL-vakuutuskannan.

Lisätietoja lausunnosta antaa asiantuntija Sara Aronen, puhelin 0295053057, sähköposti etunimi.sukunimi@kkv.fi.

Ylijohtaja Timo Mattila

Asiantuntija Sara Aronen